

CÔNG TÁC CÁN BỘ NỮ, TRẺ

Nhìn từ thực tiễn

PHAN NAM

Công tác cán bộ nữ, trẻ nhiệm kỳ qua đã có nhiều đổi mới, kết quả được minh chứng qua tỉ lệ cán bộ nữ, trẻ được bầu vào cấp ủy, lãnh đạo các cơ quan đảng, chính quyền ngày càng tăng. Tuy nhiên, kết quả ở các địa phương vẫn chưa toàn diện, có nơi còn thiếu, còn yếu, đòi hỏi các cấp ủy phải có giải pháp lâu dài để xây dựng đội ngũ cán bộ kế cận vừa bảo đảm về chất lượng vừa bảo đảm về cơ cấu.

Tăng nhưng chưa đạt

Theo báo cáo của Ban Tổ chức Trung ương về kết quả bầu cử tại đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2020-2025 cho thấy: Tỷ lệ cấp ủy viên nữ trung bình trên cả nước đều tăng ở cả 3 cấp và vượt yêu cầu theo Chỉ thị số 35-CT/TW ngày 30-5-2019 của Bộ Chính trị về đại hội đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. Cụ thể, cấp cơ sở đạt 21%, tăng 2%; cấp trên trực tiếp cơ sở đạt 17%, tăng 2%; cấp trực thuộc Trung ương đạt 16%, tăng 3%. Trong khi đó tỷ lệ cấp ủy viên trẻ giảm so với nhiệm kỳ trước: Cấp cơ sở đạt 11%, giảm 6%; cấp trên trực tiếp cơ sở đạt 14%, giảm 7%; cấp trực thuộc Trung ương đạt 6%, giảm 1%.

Kết quả bầu ủy viên BTV: Tỷ lệ nữ trong BTV cấp ủy các cấp tăng so với nhiệm kỳ trước: Cấp cơ sở đạt 13%, tăng 1%; cấp trên trực tiếp cơ sở đạt 13%, tăng 2%; cấp ủy trực thuộc Trung ương đạt 13%, tăng 2%. Tỷ lệ trẻ giảm: Cấp cơ sở đạt 4%, giảm 5%; cấp trên trực tiếp cơ sở đạt 6%, giảm 5%; cấp trực thuộc Trung ương đạt 1%, giảm 3% so với nhiệm kỳ trước.

Kết quả đại hội 63 đảng bộ tỉnh, thành phố

trực thuộc Trung ương cho thấy, dù tỷ lệ nữ trong cấp ủy đã cao hơn nhiệm kỳ trước, nhưng trên thực tế chỉ có 35 đảng bộ đạt tỷ lệ cán bộ nữ theo yêu cầu của Bộ Chính trị (từ 15% trở lên), trong đó cao nhất là Tuyên Quang (29,17%). 28 địa phương có tỷ lệ nữ tham gia cấp ủy dưới 15%, trong đó 4 tỉnh dưới 10% (Quảng Bình, Cần Thơ, Long An, Lâm Đồng). Có 10 đảng bộ đạt tỷ lệ trẻ từ 10% trở lên, cao nhất là Đà Nẵng (11,77%). Bắc Ninh, Ninh Bình, Yên Bái, Sơn La, Đà Nẵng, Bình Phước, Bến Tre... là các đảng bộ đạt cả 2 tiêu chí tỷ lệ cấp ủy viên nữ từ 15% trở lên và tỷ lệ cán bộ trẻ từ 10% trở lên. Trong 63 bí thư tỉnh ủy, thành ủy trực thuộc Trung ương nhiệm kỳ 2020-2025 có 9 nữ. Đây là số lượng nữ bí thư tỉnh ủy nhiều nhất từ trước đến nay.

Kết quả bầu cử tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, trong số 200 ủy viên Trung ương Đảng được bầu có 19 đại biểu nữ (9,5%); tỷ lệ trẻ dưới 45 tuổi là 27 đại biểu (13,5%).

Qua từng nhiệm kỳ Quốc hội, số lượng các nữ đại biểu Quốc hội và HĐND các cấp cũng tăng lên. Khóa XIV, tỷ lệ nữ đại biểu Quốc hội là 26,72%, khóa XV là 30,26%. Lần đầu tiên

kể từ nhiệm kỳ Quốc hội khóa VI đến nay, tỷ lệ đại biểu Quốc hội khóa XV là nữ đạt trên 30%. Trong HĐND các cấp, tỷ lệ nữ tăng 1-2% mỗi khóa (cấp tỉnh), đặc biệt cấp huyện và xã tăng từ 2 đến 4%. Nhiệm kỳ 2016-2021, tỷ lệ nữ đại biểu HĐND ở cả 3 cấp đều cao hơn khóa trước nhưng vẫn chưa đạt chỉ tiêu 30% như mong muốn.

Kinh nghiệm từ các địa phương

Đề bảo đảm tỷ lệ cán bộ trẻ, nữ trong cấp ủy và lãnh đạo chủ chốt các cấp, nhiều đảng bộ tỉnh, thành phố đã lãnh đạo, chỉ đạo việc rà soát, đánh giá để đào tạo, bố trí, sắp xếp cán bộ nữ, cán bộ trẻ vào các chức danh có cơ cấu tham gia cấp ủy khóa mới, đồng thời, có nhiều giải pháp hiệu quả để chuẩn bị nguồn cán bộ trước mắt và lâu dài.

Đà Nẵng thực hiện bước đột phá khi Thành ủy triển khai các đề án về công tác cán bộ trẻ. Năm 2015, BTV Thành ủy ban hành Đề án “Phát triển và tạo nguồn cán bộ nữ giữ các chức danh diện BTV Thành ủy quản lý đến năm 2020”, mục tiêu phấn đấu đến Đại hội Đảng bộ TP. Đà Nẵng lần thứ XXII, nhiệm kỳ 2020-2025, Đảng bộ thành phố có tỷ lệ cán bộ nữ tham gia các cấp ủy đảng đạt 15% - 25%. Đề án đề ra 4 nhóm giải pháp nhằm tạo bước đột phá trong công tác tạo nguồn và phát triển đội ngũ cán bộ nữ của Thành phố. Năm 2017, BTV Thành ủy tiếp tục ban hành Đề án “Xây dựng và tạo nguồn cán bộ trẻ đảm nhiệm các chức danh diện BTV Thành ủy quản lý và cán bộ chủ chốt thành phố đến năm 2025 và những năm tiếp theo”. Với Đề án này, thành phố đã có những giải pháp đồng bộ trong đánh giá, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, bố trí, giao việc cho cán bộ, đồng thời tìm cách khắc phục những rào cản trong công tác cán bộ trẻ. Kết quả từ việc thực hiện các đề án đã giúp Đà Nẵng chuẩn bị được đội ngũ cán bộ nữ, trẻ kế cận, khắc phục dần tình trạng bị động, hụt hẫng cán bộ nữ, trẻ, phục vụ kịp thời công tác

nhân sự cấp ủy, chính quyền và tổ chức chính trị - xã hội các cấp. Nhờ đó, kết quả bầu cử tại đại hội đảng bộ cấp trên cơ sở nhiệm kỳ 2020-2025 của Đà Nẵng có tỷ lệ cán bộ nữ, trẻ đều cao hơn quy định của Trung ương (nữ đạt 24,02%, trẻ dưới 40 tuổi đạt 20,47%). Tỷ lệ cán bộ nữ trong BCH Đảng bộ thành phố nhiệm kỳ 2020-2025 là 11 đồng chí, đạt tỷ lệ 21,56%; cán bộ trẻ (dưới 40 tuổi) là 6 đồng chí, đạt tỷ lệ 11,76%, cao nhất cả nước.

Trong 3 nhiệm kỳ gần đây, **Tuyên Quang** có tỷ lệ cán bộ nữ tham gia cấp ủy từ tỉnh đến cơ sở đều vượt chỉ tiêu quy định và là một trong những địa phương có tỷ lệ cán bộ nữ tham gia cấp ủy cao so với cả nước. Nhiệm kỳ 2010-2015, Tuyên Quang là tỉnh đạt tỷ lệ cán bộ nữ, cán bộ trẻ tham gia cấp ủy tỉnh cao nhất, tuổi đời bình quân trẻ nhất trong cả nước (47 tuổi). Nhiệm kỳ này Tuyên Quang cũng đứng đầu cả nước về tỷ lệ nữ trong BCH Đảng bộ tỉnh (29,17%). Kinh nghiệm của Tuyên Quang là chỉ đạo thực hiện thống nhất quan điểm lựa chọn những cán bộ trẻ, nữ tiêu biểu xuất sắc để đưa vào quy hoạch, có quy định cụ thể về số lượng, tỷ lệ cán bộ nữ tham gia cấp ủy. Cấp ủy tỉnh kiên quyết không phê duyệt quy hoạch cán bộ đối với các huyện ủy, thành ủy quy hoạch BCH, BTV chưa đảm bảo tỷ lệ cán bộ nữ và quy hoạch mang tính hình thức, không có tính khả thi. Bên cạnh đó, thường xuyên rà soát chất lượng đội ngũ cán bộ nữ nhằm phát hiện những nhân tố mới có triển vọng để bổ sung vào quy hoạch, đồng thời xem xét đưa ra khỏi quy hoạch những trường hợp không đủ điều kiện, tiêu chuẩn, không có khả năng phát triển.

Bắc Ninh, Ninh Bình, Yên Bái, Sơn La, Đà Nẵng, Bình Phước, Bến Tre... là những đảng bộ đạt cả 2 tiêu chí về tỷ lệ cấp ủy viên nữ và tỷ lệ cán bộ trẻ trong BCH Đảng bộ tỉnh nhiệm kỳ 2020-2025. Các địa phương đều xây dựng kế hoạch bài bản, có lộ trình, quy hoạch dài

hạn về đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ nữ, cán bộ trẻ. Đơn cử như **Yên Bái**, việc ban hành và thực hiện hiệu quả Đề án số 11-ĐA/TU của Tỉnh ủy về “Xây dựng và tạo nguồn đội ngũ cán bộ trẻ, cán bộ nữ, cán bộ người dân tộc thiểu số (DTTS) thuộc diện BTV Tỉnh ủy quản lý đến năm 2030, định hướng đến năm 2035” đã mang lại kết quả tích cực. Tỷ lệ cán bộ trẻ, cán bộ nữ, cán bộ người DTTS tham gia cấp ủy đều đạt, vượt chỉ tiêu của Chỉ thị số 35-CT/TW của Bộ Chính trị. Sau đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2020-2025, có 40 cán bộ của Đề án được bầu làm cấp ủy viên cấp cơ sở (15 trẻ, 14 nữ, 11 DTTS), 24 đồng chí là cấp ủy viên cấp trên cơ sở (10 trẻ, 6 nữ, 8 DTTS). Tỉnh ủy **Bến Tre** tạo chuyển biến tích cực trong tạo nguồn, bố trí và sử dụng cán bộ nữ, cán bộ trẻ ở các cấp, các ngành khi thực hiện Đề án số 01-ĐA/TU ngày 12-6-2012 của BTV Tỉnh ủy về “Xây dựng, bố trí, sử dụng cán bộ nữ, cán bộ trẻ giữ chức danh lãnh đạo, quản lý trong hệ thống chính trị của tỉnh Bến Tre giai đoạn 2011-2015 và định hướng đến năm 2020”. **Bình Phước** có Đề án “Phát triển nguồn cán bộ trẻ, cán bộ nữ của tỉnh giai đoạn 2013-2015, định hướng đến năm 2020”. **Bắc Ninh** có Đề án “Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ nữ, cán bộ trẻ nhiệm kỳ 2020-2025”, Đề án “Xây dựng nguồn cán bộ trẻ, cán bộ nữ thuộc diện BTV Tỉnh ủy quản lý, giai đoạn 2020-2030”.

Những việc cần làm

Với những địa phương chưa đạt tỷ lệ cán bộ nữ, trẻ theo yêu cầu, nhiệm kỳ này đã có những giải pháp để khắc phục. **Quảng Bình** là một trong 4 tỉnh có tỷ lệ cán bộ nữ trong cấp ủy cấp tỉnh nhiệm kỳ 2020-2025 dưới 10%. Để khắc phục hạn chế này đồng thời nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ thời gian tới, tháng 3-2021 BTV Tỉnh ủy Quảng Bình ban hành 2 đề án quan trọng về công tác cán bộ. Trong đó, Đề án số 01-ĐA/TU về “Kiện toàn đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý cấp sở, ngành, địa phương

gắn với tạo nguồn cán bộ nữ, cán bộ trẻ diện BTV Tỉnh ủy quản lý giai đoạn 2021-2026” đã đưa ra nhiều giải pháp cụ thể để nâng cao chất lượng công tác cán bộ trẻ, cán bộ nữ thời gian tới. Một trong những mục tiêu của Đề án là phấn đấu hàng năm số cán bộ nữ, trẻ (dưới 40 tuổi) được bổ nhiệm, giới thiệu ứng cử các chức danh đạt khoảng 15% để đến năm 2025 có tỷ lệ cán bộ nữ tham gia cấp ủy tỉnh đạt không dưới 15%, cán bộ trẻ không dưới 10%.

Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ trẻ cũng được **TP. Hà Nội** đặc biệt quan tâm. Nhiều giải pháp đồng bộ trong các khâu của công tác cán bộ được Thành ủy chỉ đạo thực hiện nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ kế cận vừa bảo đảm cơ cấu, vừa bảo đảm chất lượng. Tuy nhiên, kết quả chưa được như mong muốn khi tỷ lệ cán bộ trẻ trong tổng số cấp ủy viên nhiệm kỳ 2020-2025 của Đảng bộ Thành phố chưa đạt yêu cầu tối thiểu 15%. Trong đó, tỷ lệ cán bộ cấp cơ sở dưới 35 tuổi chỉ đạt 8,76%; tỷ lệ cán bộ cấp trên cơ sở dưới 40 tuổi đạt 11%; Đại hội lần thứ XVII Đảng bộ thành phố, kết quả bầu BCH chỉ có 3/71 đồng chí dưới 40 tuổi, đạt 4,23%. Để khắc phục những hạn chế trong công tác cán bộ, Thành ủy Hà Nội khóa XVII ban hành Nghị quyết số 04-NQ/TU ngày 31-5-2021 về “Tập trung xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ các cấp nhiệm kỳ 2020-2025 và những năm tiếp theo”. Nghị quyết của Thành ủy Hà Nội có nhiều quan điểm, chủ trương, nội dung mới, tác động trực tiếp tới đội ngũ cán bộ trong hệ thống chính trị các cấp của Thành phố. Trong đó, xây dựng đội ngũ cán bộ nữ, trẻ được quan tâm, đặt mục tiêu đến năm 2025 phấn đấu tỷ lệ cán bộ trẻ, cán bộ nữ diện BTV các cấp ủy quản lý đạt tối thiểu 15%...

TP. Hải Phòng có thực trạng cán bộ lãnh đạo diện BTV Thành ủy quản lý ở phần lớn địa phương, cơ quan, đơn vị chưa bảo đảm cơ cấu

(Xem tiếp trang 25)